
Valtuustoaloite: Kouluruoan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa

KVALT 10.11.2025 § 75
765/12.00.00/2025

Varavaltuutettu Esa Pajala jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

” Valtuustoaloite: Kouluruoan täytyy maistua – vain syöty ruoka antaa energiaa

Kouluruokailu on keskeinen osa lasten ja nuorten hyvinvointia ja oppimista. Suomessa maksuton kouluruoka on merkittävä tasa-arvotekijä, mutta sen vaikutus toteutuu vain, jos ruoka myös syödään.

Ylen uutinen (28.10.2025) käsittelee THL:n kouluterveyskyselyn tuloksia ja kouluruokailun suosion pudotusta. Vain 56 % yläkoululaisista (8.- 9. luokkalaisista) syö koululounaan päivittäin. Sastamalassa prosentti on 58%. Jos ruokaa ei syödä, sen ravitsemuksellinen ja kasvatuksellinen merkitys menetetään. Kouluruoka usein myös korvataan epäterveellisemmällä vaihtoehdoilla, kuten energiajuomilla.

Samaa aihetta käsiteltiin Tyrvään Sanomissa 15.10.2025, jossa haastateltiin myös Sylvään koulun oppilaita ja keittiön edustajaa. Suora lainaus jutusta: ”Kouluruoan kulutus riippuu Sylväällä paljon siitä, mitä ruokaa on”. Nuoret siis ruokailevat, kun on tarjolla heille maistuvaa ruokaa.

Kouluruokailun kehittäminen vaatii yhteistyötä – ei vain nuorten, koulujen ja ruokapalveluiden kesken, vaan myös meillä vanhemmilla on vastuuta. Kotona luodaan asenteet, jotka vaikuttavat lasten suhtautumiseen kouluruokaan.

Myös meillä päättäjillä on vastuumme. Ilmasto- ja ympäristötavoitteet ovat tärkeä osa kouluruokailun kehittämistä, mutta niitä tulee edistää käytännönläheisesti – ei asettamalla rajoituksia ja näin kaventaa vaihtoehtoja. Ruokailun ensisijainen tavoite on tarjota tuoretta, ravitsevaa ja maistuvaa ruokaa, jota nuoret todella syövät kotimaisuutta ja paikallisuutta unohtamatta. Olipa kyse lihasta, kalasta tai kasviksista, vain syöty ruoka antaa energiaa, tukee oppimista ja edistää hyvinvointia. Nuoret kyllä kertovat, mikä heille maistuu ja linjastolta nähdään, mikä todella menee kaupaksi.

Tällä valtuustoaloitteella esitetään, että Sastamalan kaupunki vahvistaa toiminnoissaan seuraavat periaatteet ruokailuja suunniteltaessa ja toteutettaessa:

1. Ruokailun suunnittelussa ja toteutuksessa korostetaan monipuolisuutta, tuoreutta, maistuvuutta ja ennen kaikkea sitä, että tarjotaan ruokaa, joka tulee syödyksi. Kotimaisuutta ja paikallisuutta unohtamatta.
2. Ilmasto- ja ympäristötavoitteet huomioidaan käytännönläheisesti, ei aseteta rajoituksia eikä vähennystavoitteita millekään

elintarvikkeelle. Hävikin vähentäminen on keskeisiä keinoja kestävyysedistämiseksi.

3. Ruokailua kehitetään yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Tätä tehdäänkin jo, vahvistetaan sitä lisää.

Syömätön ruoka ja nälkäinen nuori on huonoin vaihtoehto. Ei rajata vaihtoehtoja.

Sastamalassa 10.11.2025

Esa Pajala

Muut allekirjoittajat:

Pirjo Raunio

Marjo Anttoora

Sami Pajunoja

Hannu Suomela

Matti Paavilainen

Matti Väissi

Sari Hassi

Seppo Aarinen

Leena Mattila

Aleksi Sandroos

Salme Kuukka

Marika Helenius

Sini Hukkanen

Lauri Tapio

Pentti Jarkko

Mirva Iso-Kukkula

Antti-Matti Mattila

Markku Pärssinen

Suvi Sianoja

Jari Kortelahti

Kari Kaaja

Mikko Rauva

Pauli Pietilä

Erkki Välimäki

Päivi Pelttari

Arto Satonen

Kaisa Ylimäki

Jari Kaihlamäki

Timo Haapanen

Vesa Kervinen

Leena Saarela”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää varavaltuutettu Esa Pajalan jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.